

Programy inwestycyjne pokonujące bariery dostosowawcze do wymogów IED

Moce wytwórcze TAURON Wytwarzanie

Elektrownia Jaworzno III

Elektrownia Łaziska

Elektrownia Łagisza

Elektrownia Blachownia

Elektrownia Siersza

Elektrownia Stalowa Wola

Standardy emisji dla źródeł istniejących i nowych

	Węgiel kamienny					
	Rozporządzenie MŚ z 4.11.2014			Dyrektywa IED – instalacje istniejące		
	Standard emisji do 31.12.2015			Standard emisji od 1.01.2016		
	SO ₂	NO _x	Pył	SO ₂	NO _x	Pył
> 100 i < 225	1500	600	100	250	200	25
> 225 i < 300	1500-400	600	100	250	200	25
> 300 i < 500	1500-400	600	100	200	200	20
> 500	400	500	50	200	200	20

	Biomasa					
	Rozporządzenie MŚ z 4.11.2014			Dyrektywa IED		
	Standard emisji do 31.12.2015			Standard emisji od 1.01.2016		
	SO ₂	NO _x	Pył	SO ₂	NO _x	Pył
< 100	800	400	100	200	300	30
> 100 i < 225	800-400	400	100	200	250	20
> 225 i < 300	800-400	400	100	200	250	20
> 300 i < 500	800-400	400	100	200	200	20
> 500	400	400	50	200	200	20

	Węgiel kamienny		
	Dyrektywa IED – instalacje nowe		
	Standard emisji od 1.01.2016		
	SO ₂	NO _x	Pył
	200	200	20
	200	200	20
	150	150	10
	150	150/200*	10

*spalanie cyrkulacyjnym lub ciśnieniowym złożu fluidalnym

	Biomasa		
	Dyrektywa IED		
	Standard emisji od 1.01.2016		
	SO ₂	NO _x	Pył
	200	250	20
	200	200	20
	200	200	20
	150	150	20
	150	150	20

Standardy emisji IED - oznaczają wymagania zastosowane wprost bez derogacji. Dyrektywa zawiera szereg odstępstw tzw. derogacje takie jak: Krajowy Plan Przejściowy, ograniczony czas użytkowania - 17 500 godz., odstępstwa dla ciepłownictwa. Instalacje spalania zgłoszone do derogacji mają łagodniejsze wymagania ale ich praca jest ograniczona w czasie, a po wyczerpaniu czasu derogacji należy spełnić wymagania tak jak dla nowych.

Bloki 200 MW – przedłużenie eksploatacji

Moc elektryczna – 2 250 MW (EI Jaworzno III 6 bloków, EI. Łaziska 4 bloki)

- ✓ Dobry stan techniczny pomimo przepracowania 200 – 250 tys. godzin
- ✓ Wszystkie bloki wyposażone w IOS
- ✓ Sprawdzona ogólnie dostępna technologia lat 70-tych
- ✓ Możliwość przeprowadzenia niezbyt wygórowanych cenowo modernizacji

Dostosowanie do standardów emisji bloków 200 MW

Obniżenie standardu emisji NO_x w spalinach odprowadzanych do powietrza z kotłów bloków energetycznych poniżej 200 mg/m³ zgodnie z Dyrektywą 2001/80/WE Parlamentu UE.

Budowa instalacji odazotowania spalin na kotłach bloków w

El. Jaworzno 3:

Blok nr 2 – 2011r

Blok nr 4 – 2012r

Blok nr 6 – 2013r

Blok nr 3 – 2014r

Blok nr 1 – 2015r

Blok nr 5 – 2015r

w El. Łaziska:

Blok nr 12 – 2012r

Blok nr 11 – 2013r

Blok nr 9 – 2014r

Blok nr 10 – 2015r

Budowa instalacji NO_x dla bloków: nr 2 i nr 4 El. Jaworzno oraz bloków nr 11 i nr 12 w El. Łaziska była dofinansowana w ramach działania IV Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2007 – 2013.

**INFRASTRUKTURA
I ŚRODOWISKO**
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ
ROZWOJU REGIONALNEGO

Elektrownia Jaworzno III

✓ metoda niekatalityczna

Elektrownia Łaziska

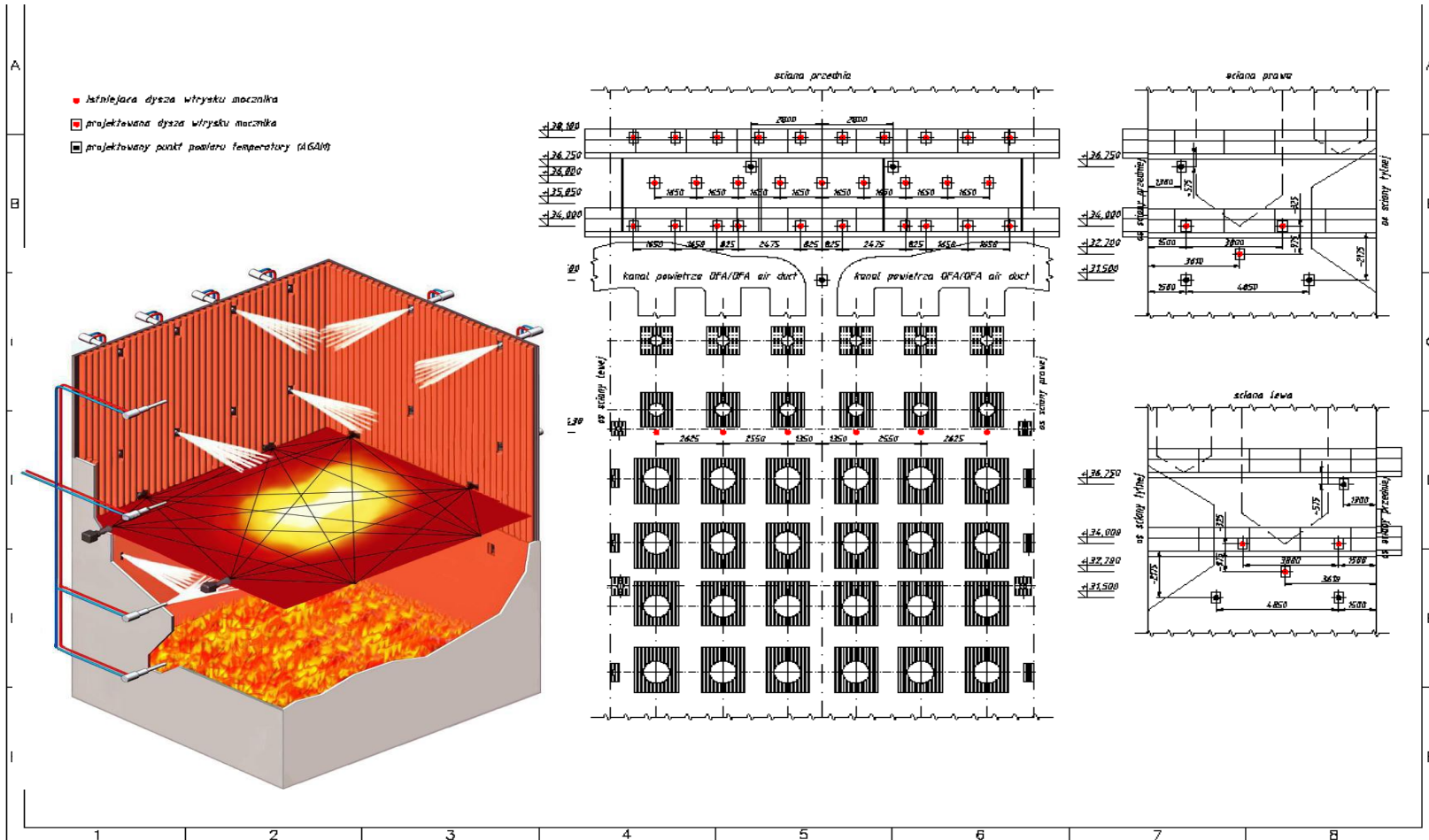
✓ metoda wtórna katalityczna

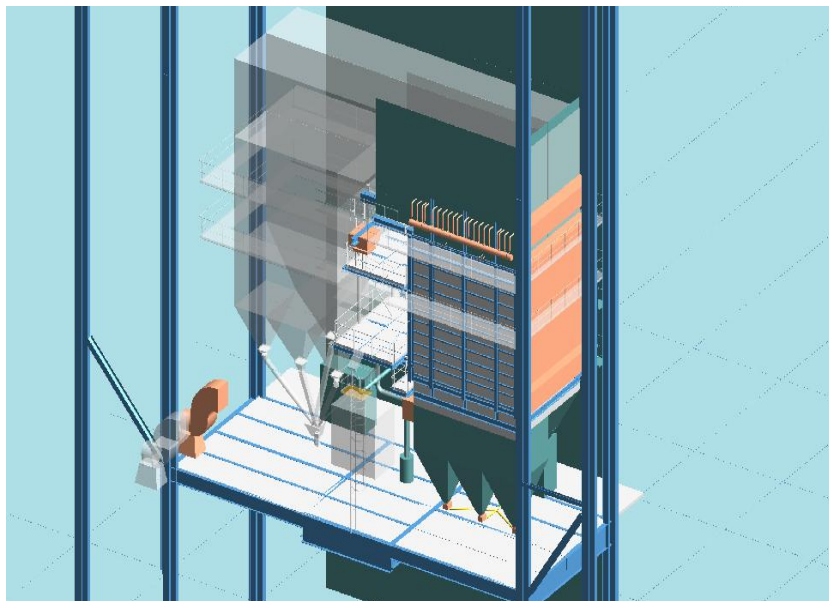
Dostosowanie do standardów emisji NOx – niekatalityczna instalacja odazotowania spalin w EL. Jaworzno III

Obraz komory paleniskowej z systemem akustycznego pomiaru temperatury AGAM i wtryskiem mocznika

Dostosowanie do standardów emisji NO_x – katalityczna instalacja odazotowania spalin w EI. Łaziska

Redukcja emisji tlenków azotu z obecnego poziomu 450 mg/Nm³ poprzez zastosowanie metody katalitycznej SCR (wtrysk amoniaku do II-go ciągu kotła przed katalizatorem zabudowanym pomiędzy dwoma stopniami podgrzewacza wody.)

Reagent po odparowaniu przy temp. 104°C-107°C zostaje zmieszany ze sprężonym i podgrzanym do temp. 120°C-125°C powietrzem.

Po wymieszaniu reagent wtryskiwany jest do kotła nad powierzchnię katalizatora

Zastosowany katalizator składa się z 4 warstw podstawowych oraz jednej warstwy dodatkowej (rezerwowej) instalowanej po około 3 latach eksploatacji

Modernizacja bloków 200 MW

Przykładowa modernizacja bloku energetycznego klasy 200 MWe – główne elementy zakresu

Kocioł

- Wymiana ekranów parownika z dostosowaniem do nowego układu spalania.
- Wymiana podgrzewacza wody.
- Wymiana III-go stopnia przegrzewacza pary wtórnej.
- Modernizacja obrotowych podgrzewaczy powietrza.
- Modernizacja wentylatorów młynowych.
- Modernizacja zespołów młynowych.
- Modernizacja osprzętu wewnętrznego walczaka.
- Modernizacja odżuźlacza oraz opancerzenia leja zużłowego

Turbina

- Modernizacja uszczelnień części wysokoprężnej turbiny 13K225.
- Modernizacja instalacji odsysania gazów i oparów z GZO, spływów z łożysk i układu oleju smarowego.
- Modernizacja układu oleju lewarowego.
- Modernizacja regeneracji wysokoprężnej i niskoprężnej.
- Modernizacja stacji redukcyjno-schładzającej .

AKPiA

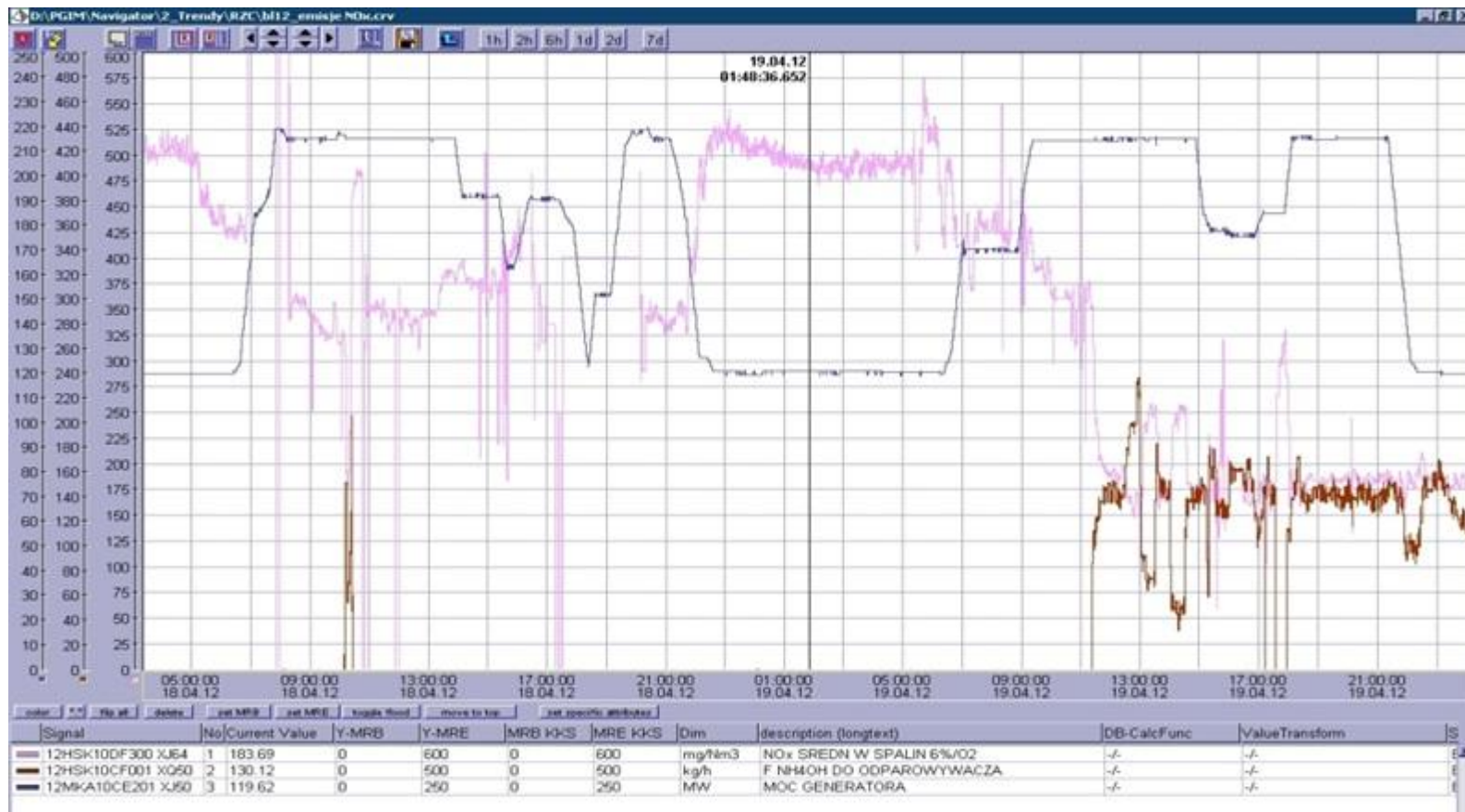
- system operatorskiego POS30 i systemu archiwizacyjno – remontowego PMS,
- regulator turbiny,
- urządzenia do pomiarów specjalnych turbiny,
- zabezpieczenia elektroenergetyczne bloku,
- urządzenia do pomiarów specjalnych turbiny

Zakresy modernizacji opracowane indywidualnie dla każdego bloku, adekwatnie do stanu technicznego poszczególnych elementów

Modernizacja bloków 200 MW – efekty

Modernizacja bloków 200 MW – efekty

Budowa bloku 910 MW w Elektrowni Jaworzno TAURON Wytwarzanie

Paliwo podstawowe

Węgiel kamienny

Moc bloku

910 MW

Sprawność bloku netto

45,9 %

Wyprowadzenie mocy

400 kV

Oddanie do eksploatacji

I połowa 2019 r.

Nakłady całkowite bez kosztów finansowych – 6,158 mld zł netto

Kontrakt główny z konsorcjum Rafako - Mostostal – 4,4 mld zł netto

Zużycie węgla na potrzeby bloku – blisko 2,4 mln ton rocznie

Roczna produkcja netto energii elektrycznej – około 6,4 TWh

Budowa bloku 910 MW w Elektrowni Jaworzno TAURON Wytwarzanie

Efekt ekologiczny inwestycji budowy bloku 910 MW

		120 MW	460 MW	910 MW	REDUKCJA
Sprawność brutto		36,4%	45,2%	49,7%	
Emisje	popioły	0,22kg/MWh	0,09kg/MWh	0,02kg/MWh	- 91 %
	SO₂	6,40kg/MWh	0,6kg/MWh	0,4kg/MWh	- 95 %
	NO_x	2,23kg/MWh	0,6kg/MWh	0,4kg/MWh	- 82 %
	CO₂	950kg/MWh	750kg/MWh	685kg/MWh	- 28 %

Porównanie bloków 120 MW i 910 MW

Dziękuję za uwagę

Programy inwestycyjne pokonujące bariery
dostosowawcze do wymogów IED